

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1131 van 24 mei 2016
in de zaak 1213/0275/A/5/0255

In zake:

1. de heer **Isidoor VIJVERMAN**
2. mevrouw **Marijke VERMEULEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Johan CAMBIER
kantoor houdende te 9700 Oudenaarde, Voorburg 3
en
advocaat Koen VAN WYNSBERGE
kantoor houdende te 9860 Oosterzele, Kwaadbeek 47A
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEDELEGEERDE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Veerle TOLLENAERE
kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:*

Het **RUILVERKADELINGSCOMITE ST-LIEVENS-HOUTEM**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Bart STAELENS
kantoor houdende te 8000 Brugge, Stockhouderskasteel, Gerard
Davidstraat 46 bus 1
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 5 januari 2013, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen van 19 november 2012 waarbij aan de tussenkomen de partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitvoeren van werken in het kader van natuur- en landschapszorg (deel 4).

De bestreden beslissing heeft betrekking op verschillende percelen gelegen binnen de grenzen van de ruilverkaveling "Sint-Lievens-Houtem" op het grondgebied van de gemeenten Sint-Lievens-Houtem, Oosterzele en Erpe-Mere.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkommende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 17 december 2013, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld en de zaak in beraad werd genomen.

Bij beschikking van 22 februari 2016 heeft de voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen het beroep vervolgens toegewezen aan de vijfde kamer.

Bij tussenarrest van 24 februari 2016 heeft de voorzitter van de vijfde kamer de debatten heropend teneinde de behandeling van het beroep *ab initio* te hernemen voor de anders samengestelde zetel.

De partijen werden opgeroepen om opnieuw te verschijnen op de openbare zitting van 15 maart 2016.

Kamervoorzitter Pieter Jan VERVOORT heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Koen VAN WYNSBERGE die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Klaas DE PAUW die *loco* advocaat Veerle TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Samuel MENS die *loco* advocaat Bart STAELENS verschijnt voor de tussenkommende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

Het RUILVERKAVELINGSCOMITE ST-LIEVENS-HOUTEM verzoekt met een aangetekende brief van 20 februari 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 17 mei 2013 de tussenkommende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat de tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 2 mei 2012 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“Plaatsen nieuwe afrasteringen, perceelsovergangen, drainagebuizen, veebrug en veeroosters, aanleg grasstroken t.b.v. de erosiestroken, beplantingswerken, graven van poelen en aanleg waterbezinkingsbuffers, grondwerken voor aanleg gronddammen”*.

Hoewel voornoemde vermelding enigszins anders doet vermoeden, geeft de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning uitvoering aan maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg in combinatie met recreatie en erosiebestrijding.

De percelen maken deel uit van de ruilverkaveling “Sint-Lievens-Houtem” die bij ministerieel besluit van 14 juli 2004 werd goedgekeurd en die is gelegen in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen, langs de N42 van Wetteren naar Geraardsbergen en ten zuiden van de E40 tussen Gent en Brussel. Ze strekt zich uit over delen van de gemeentes Oosterzele, Erpe-Mere, Lede en Sint-Lievens-Houtem. Huidig project beperkt zich tot het grondgebied van de gemeenten Sint-Lievens-Houtem, Oosterzele en Erpe-Mere. De kadastrale nummers staan aangegeven op de aanvraagplannen.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, gelegen in bosgebied, natuurgebied, agrarisch gebied, landschappelijk waardevol agrarisch gebied, industriegebied en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

De ruilverkaveling ligt tevens deels binnen het habitatrichtlijngebied “Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen”.

Binnen de grenzen van de ruilverkaveling situeren zich eveneens de beschermde monumenten de “Dikke Linde” te Bavegem, de brouwerij Rubens te Zonnegem, “Sint-Pietershof en omgeving” te Letterhoutem en de “de watermolen in de wijk Eiland” te Sint-Lievens-Houtem, evenals het beschermde dorpsgezicht “de omgeving van de watermolen”.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek in de gemeente Sint-Lievens-Houtem, georganiseerd van 14 mei 2012 tot en met 13 juli 2012, worden twee bezwaarschriften ingediend onder meer door de verzoekende partijen. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Lievens-Houtem heeft als volgt de bezwaren van de verzoekende partijen geëvalueerd:

“ ...

1. Bezwaarschrift met inschrijvingsnummer 2012002743 ontvangen op 12 juli 2012 – Dhr. en Mevr. Vyverman – Vermeulen

Bezwaar tegen maatregel 3.9. langsheen eigendom bezwaarindieners langs gemeenteweg Bruisbeke en haakse buurtweg op Bruisbeke, Sint-Lievens-Houtem: het gaat om innemingen voor groenaanplant, voor de aanplant van een bomenrij en de aanleg van een verharde weg. Klagers stellen dat de inneming 3.9. in strijd is met de goede ruimtelijke ordening om redenen van functionele inpasbaarheid, ruimtegebruik en daarmee gepaard gaande hinderaspecten. De inneming is volgens de klagers manifest ongrondwettelijk wegens de afwezigheid van een vergoedingsregeling.

Bezwaar tegen maatregel 11.6. langsheen de eigendom bezwaarindieners langs de Letterbeek, omgeving Hoogkouter te Bavegem. Wegens onduidelijkheid van de bijgevoegde plannen (uit de plannen is niet op te maken over welke breedte de

groenaanplantingen worden voorzien, om welke soort aanplanting het gaat,...) is de aanvraag onvolledig en kan de stedenbouwkundige vergunning niet worden afgeleverd. Ook hier ontbreekt de vergoedingsregeling. Bij de uitvoering van de beplantingswerken moet men rekening houden met de aanwezige grondwaterwinningconstructie en met de (stedenbouwkundig vergunde) brug over de Letterbeek, eigendom van de bezwaarindieners.

Evaluatie van het bezwaar:

De grondinnames voor de uitvoering van de werken binnen het ruilverkavelingsblok worden geregeld via de herverkaveling.

Bodemexperts hebben de landbouwkundige bodemgeschiktheid van alle percelen in het ruilverkavelingsproject bepaald. Deze bodemgeschiktheid wordt uitgedrukt in 'punten'. De combinatie van de kadastrale oppervlakte van een perceel met de bodemgeschiktheid bepaalt de puntenwaarde van het perceel. Voor elke eigenaar en gebruiker worden de punten van al hun percelen samengeteld en dit levert de totale puntenwaarde van de gronden van elkeen binnen de ruilverkaveling. Deze totale puntenwaarde van elke eigenaar of gebruiker wordt zijn inbreng genoemd. In 2009 werd deze inbreng definitief vastgelegd. In de loop van de uitvoering van het ruilverkavelingsproject worden wegen heringericht, nieuwe wegen en afwateringen aangelegd en andere afgeschaft. De totale grondinname voor deze uitbreiding van het openbaar domein wordt evenredig over alle eigenaars en gebruikers verdeeld. Bovendien worden de openbare buurtwegen die nog in eigendom zijn van de aangelanden (maar niet bewerkt kunnen worden) door de ruilverkaveling in eigendom toebedeeld aan de gemeenten. Daardoor vergroot de ruilverkaveling ook het openbaar domein en wordt de totale puntenwaarde van het ruilverkavelingsblok, die ter beschikking is van de eigenaars en gebruikers, een weinig verminderd (gereduceerd). Momenteel wordt er van uitgegaan dat 1,5% van de puntenwaarde naar het uitbreiden van het openbaar domein gaat zodat de zogenaamde reductiecoëfficiënt voorlopig vastgesteld is op 98,5% of 0,985. De definitieve reductiecoëfficiënt kan pas later worden vastgesteld, nadat alle opmetingen door de landmeters zijn afgewerkt. De inbreng, vermenigvuldigd met de reductiecoëfficiënt, wordt de gereduceerde inbreng genoemd. Het is deze gereduceerde inbreng waarvan wordt vertrokken voor de toedeling aan de gebruikers en eigenaars.

Op basis van de gereduceerde inbreng worden de nieuwe percelen getekend: dit is de zogenaamde herverkaveling. Iedereen moet in principe evenveel 'punten' terugkrijgen als hij/zij ingebracht heeft, na reductie. Het is mogelijk dat men na de herverkaveling een iets grotere oppervlakte terugkrijgt met gemiddeld minder punten per hectare.

Dhr. Vyverman werd via een aangetekende brief op de hoogte gebracht van de herverkaveling. Het ruilverkavelingscomité beslist over de bezwaren met betrekking tot de herverkaveling.

De ruilverkavelingswet stelt dat ruilverkaveling gepaard kan gaan met aanleg en verbetering van wegen, met waterbeheersingswerken, met grondverbeteringswerken, zoals drooglegging, bevoeiing, effening en ontginning, met werken voor water- en elektriciteitsvoorziening, evenals met werken van landschapszorg en met andere maatregelen tot landinrichting.

De maatregel 3.9 ligt in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De stedenbouwkundige aanvraag vermeldt als aan te planten boomsoort 'Qercus Robur' (zomereik). Het goedgekeurde structuurplan voorziet de aanplant van een houtkant en een bomenrij. Om de grondinname te beperken en toch de doelstelling te behouden werd bij de opmaak van de stedenbouwkundige aanvraag beslist slechts eenzijdig te beplanten met een hoogstammige bomenrij op de valleirand (overgang van akker naar vallei). Het MER (op het ruilverkavelingsplan) stelt dat het aanplanten in het openbaar domein een positieve invloed heeft op het aandeel natuur in het ruilverkavelingsgebied. De aanplant

van bomen voorziet een landschappelijke versterking van de valleirand en verhoogt de landschapsecologische connectiviteit voor organismen.

De kosten voor het verplaatsen van de afsluiting door het ruilverkavelingscomité zij voorzien.

Maatregel 11.6 situeert zich deels in natuurgebied, deels in, landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De stedenbouwkundige aanvraag handelt over een lengte van 1.440m met variabele breedte. Het landschapsplan-structuurplan voorziet langs de Letterbeek, omgeving Hoogkouterstraat diverse maatregelen voor natuur- en landschapzorg: houtkant, grazige strook, bomenrij.

...

Naar aanleiding van de openbare onderzoeken in de gemeenten Lede, Erpe-Mere en Oosterzele worden geen bezwaarschriften ingediend.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, cel Archeologie brengt op 7 mei 2012 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling brengt op 21 mei 2012 een gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 29 mei 2012 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed brengt op 4 juni 2012 een gunstig advies uit.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid brengt op 12 september 2012 een gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lede brengt op 20 augustus 2012 een gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Lievens-Houtem brengt op 13 september 2012 een gunstig advies uit.

De verwerende partij beslist op 19 november 2012 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

KADER EN OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG

Het ruilverkavelingsplan werd goedgekeurd bij ministerieel besluit van 14 juli 2004 (in het kader van de wetgeving op de ruilverkaveling van landeigendommen, zoals laatst gewijzigd bij decreet van 19 juli 2002).

De ruilverkaveling herschikt landbouwpercelen binnen het afgebakend gebied van 1700 ha. Hiermee wordt gestreefd naar aaneengesloten, regelmatige en gemakkelijk toegankelijke kavels die zo dicht mogelijk bij het landbouwbedrijf liggen. Ruilverkaveling bevordert zo de rendabele en duurzame landbouwuitbating.

Het landschapsplan-structuurplan omvat een ruimtelijke visie en concrete maatregelen die in verschillende onderdelen worden uitgewerkt.

In de zone voor herverkaveling en kavelinrichting ligt de nadruk op de verbetering van de algemene landbouwstructuur: perceelsvergroting en verbetering van de perceelsvorm.

Erosiebestrijding gebeurt door een reeks van maatregelen. Sommige zijn gekoppeld aan landschappelijke en ecologische inrichting of aan weginrichting.

...

De werken voor natuur- en landschapszorg vertrekken van volgende uitgangspunten:

- *Het behoud en versterken van het contrast tussen het open cultuurlandschap en het kleinschalig karakter van de valleien en de plaatsen waar de tertiaire bodem op geringe diepte voorkomt;*
- *Het behoud en versterken van kleinschalige landschappen en valleigebieden;*
- *Het versterken van bossen in aansluiting met bestaande boscomplexen;*
- *Het aanleggen van bosranden aan de zuidzijde van grote boscomplexen;*
- *Het gebruik van autochtone soorten;*
- *Het aanleggen van landschappelijke beplanting bij verstoring van het landschapsbeeld door bebouwing.*

De aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning geeft uitvoering aan maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg gecombineerd met recreatie en erosiebestrijding.

De inrichtingsmaatregelen betreffen:

- *Het rooien van bomen en struiken (...);*
- *Het onderhouden van bomen en struiken (...);*
- *Het ruimen van vijver/poelen en grachten;*
- *Het opbreken en plaatsen van buizen;*
- *Het plaatsen van afsluitingen en akkerpalen;*
- *Het opbreken van kleine constructies zoals brugjes en klaphekjes;*
- *Het maaien van grazige en te beplanten percelen;*
- *Het uitgraven van terreinen in functie van de (her)inrichting van vijver/poelen, grachten en valleigebied;*
- *Het verwerken van uitgegraven gronden;*
- *Het aanleggen van grazige vegetatie door bezaaiing;*
- *Het aanplanten van bomen en bosgoed(...);*
- *Het aanleggen van bij groenaanleg behorende constructies;*
- *Het maaien van grazige vegetaties (...) en het onderhouden van aanplantingen tijdens de waarborgperiode.*

...

OPENBAAR ONDERZOEK EN ADVIEZEN COLLEGES

...

1° bezwaar van dhr. en mevr. Vijverman-Vermeulen

...

Standpunt van de gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar m.b.t. de geformuleerde bezwaren:

1° bezwaar van dhr. en mevr. Vijverman-Vermeulen

Eigendomskwesties zijn van louter burgerrechtelijke aard en worden in casu behandeld conform de ruilverkavelingsregelgeving.

Het argument dat aangehaald wordt inzake strijdigheid met de VCRO herleidt zich in het bezwaarschrift in se louter, zoals trouwens blijkt uit de teneur van het gehele schrift, tot schade die er op het goed zou ontstaan en de gewenste vergoeding daarvoor. Dit staat los van ruimtelijke ordeningskwesties.

...

De in deelproject 3.9. voorziene werken (aanleg pad, aanplant bomenrij, verplaatsen

akkerpalen of verplaatsen draadafsluiting, de aanleg van een grazig wandelpad) zijn mogelijke inrichtingswerken en bijgevolg perfect mogelijk uitvoerbaar conform de mogelijkheden vervat in de ruilverkavelingsregeling.

Wat de onvolledigheid van de aanvraagplannen m.b.t. deelproject 11.6 betreft: het plan nr. 11 geeft ter hoogte van het project aan de Letterbeek een duidelijke zone weer. Deze zone, met variabele breedte situeert zich langs weerszijden van het natuurlijk traject van de Letterbeek.

Op blz. 9 van de beschrijvende nota van de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning staat het deelproject vermeld onder “knotbomenrij”. Het plan geeft een profieltekening weer van wat er betracht wordt en waarbij de tussenafstand tussen beek en akkerplaatsen aan beide zijden variabel is. Deze breedte varieert volgens de plantekening. De plantekening geeft de begrenzing van het project weer.

Deze bezwaren worden niet weerhouden.

...

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid dient het ontwerp onderworpen te worden aan de watertoets.

De projectlocatie is gelegen in het Benedenscheldebekken en in het deelbekken “de drie Molenbeken”. De watertoetskaarten geven aan dat de locatie deels overstromingsgevoelig, deels infiltratiegevoelig en matig tot zeer gevoelig voor grondwaterstroming is.

De beoordeling en het voorstel voldoen van de 7° doelstelling van het decreet integraal waterbeleid met name: “Het terugdringen van landerosie en van de aanvoer van sedimenten naar de oppervlaktewaterlichamen, en van het door menselijk ingrijpen veroorzaakt transport en de afzetting van slib en sediment in het oppervlaktewaterlichaam”.

De ingreep voldoet aan het standstillbeginsel. De beoordeling is niet in strijd met de overige doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid, alsnog het gunstig advies van de CIW. De watertoets is dus gunstig.

MER –PASSENDE BEOORDELING

Overeenkomstig bijlage II, 1, a van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage is de onderhavige aanvraag onderworpen aan de projectMERplicht. Het betref immers vergunningsplichtige werken ter uitvoering van een nuttig verklaarde ruilverkaveling.

Het MER voor de ruilverkaveling werd conform verklaard op 21 januari 2002.

De dienst MER stelde op 20 augustus 2010, naar aanleiding van de vorige aanvraag voor wegenwerken in de betreffende ruilverkaveling, dat nagegaan dient te worden of het project nog actueel is, of de beschrijving van de omgeving nog actueel is en of het gehanteerde juridische/beleidsmatige kader nog actueel is.

De aanvrager heeft dienaangaande een actualiteitstoets overgemaakt aan de Dienst MER. Deze nota/MER/passende beoordeling/watertoets volstaat, wat betreft de aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning, alsnog de Dienst MER.

Het MER bepaalt volgende stedenbouwkundige relevante milderende maatregelen:

- *Onnodige profielverstoring vermijden en de werkzone beperken bij verbeteringswerken;*
- *Uitvoeren van bepaalde werken buiten het broedseizoen (kappingen, ontbossingen, onderhoud beplanting);*
- *Bij de aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden biotoopverlies van waardevolle of zeer waardevolle vegetaties tot een minimum beperken, waardevolle bomen op perceelsgrenzen sparen;*
- *Nieuw aangelegde fiets- en wandelpaden toegankelijk maken voor gemotoriseerd verkeer, nieuwe en verbeterde wegen onaantrekkelijk maken voor sluijverkeer;*
- *Werken op elkaar afstemmen zodat de rustverstoring in tijd beperkt blijft;*
- *De duur van de werken beperken en maximaal behoud van de vegetatie nastreven.*

TOETSING AAN ORDENINGSPLANNEN – GOEDE AANLEG VAN DE PLAATS

Het betreft een volgende fase van de uitvoering van de ruilverkaveling waarvoor reeds verschillende stedenbouwkundige vergunning werden verleend. Huidige inrichtingswerken omvatten landschapszorg, natuurbehoud, zorg voor cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed, recreatief medegebruik en zijn in evenwicht met de landbouwstructuurverbetering. De werken kaderen ook nu in een opwaardering van de ruilverkaveling.

De werken voor natuur- en landschapszorg impliceren het behoud en het versterken van het contrast tussen open cultuurlandschap en het kleinschalig karakter van de valleien, het behoud en versterken van kleinschalige landschappen en valleigebieden en het versterken van bossen.

De meeste projecten situeren zich in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en vaak palend aan natuurgebied. Heel wat inrichtingsaspecten van de aanvraag zijn gelegen in natuurgebied.

Bestaande hagen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied worden behouden of er worden (al dan niet in het verlengde ervan) nieuwe hagen aangeplant. Naast bestaande landbouwwegen worden struiken of bomen verplaatst. De landbouweigen functie binnen de (landschappelijk waardevolle) agrarische gebieden komt hierdoor niet in het gedrang.

Grootschaligere ingrepen zoals de aanleg van bossen situeren zich in de daartoe geëigende gebieden zoals natuur- en bosgebieden. Ook hier stelt zich geen bestemmingsconflict.

Aan de zuidelijke rand van en in het industriegebied palende aan de Letterbeek wordt een groenscherm voorzien. Deze aanplant is een bestemmingsconforme invulling van de bufferzone zoals bepaald voor de industriegebieden.

Het groenscherm in de zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen noordelijk van en palend aan de E40 wordt tevens beschouwd als een bestemmingseigen invulling van het met groen (grotendeels bomen) ingevulde gebied waar qua infrastructuur enkel een gsm-mast voorkomt.

Voor de beperkte nieuwe tracés en delen van nieuwe wandelwegen die een recreatief medegebruik kennen en gelegen zijn in agrarische gebieden wordt verwezen naar artikel 4.4.7. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening: "In een vergunning voor

handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructures of voorzieningen tot gevolg hebben.”

Het voornoemde artikel moet samen gelezen worden met het besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Dit uitvoeringsbesluit stelt het volgende:

Art. 3. §1. Als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijke beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden de handelingen beschouwd die betrekking hebben op: 1° de aanleg, de aanwijzing of uitbreiding van: a) openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker;

Het artikel 4.4.4 §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt bovendien dat in alle bestemmingsgebieden, naast handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen kunnen vergunde worden die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. In casu gaat het hier om zeer bescheiden landschappelijke ingrepen.

Gezien de beperkte ruimtelijke impact van de paden wordt voldaan aan de voornoemde regelgeving.

*De werken impliceren een aanzienlijke verbetering van de landschappelijke en natuurbeheersituatie en komen bijgevolg ook de goede ruimtelijke ordening ten goede.
...”*

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden met betrekking tot de tijdigheid geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen verduidelijken dat zij de eigenaars zijn van een aantal percelen die door de bestreden beslissing (in de projectzones 3.9 en 11.6) deels zullen worden ingenomen en dat zij daardoor als landbouwers een aanzienlijke financieel nadeel zullen ondergaan. Daarnaast menen de verzoekende partijen dat het verplaatsen van de afsluiting tot schade leidt en extra kosten met zich meebrengt.

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partijen als volgt:

“ ...

De verzoekende partijen tonen niet concreet het bestaan aan van hinder en nadelen die zouden voortvloeien uit de uitvoering of de realisatie van de bestreden beslissing wat de overige (deel-)projecten betreft, andere dan de deelprojecten 3.9 en 11.6.

Het beroep is op dit punt onontvankelijk wegens gebrek aan belang.

... ”

De hoedanigheid van eigenaar, dan wel de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot bebouwde of onbebouwde percelen volstaat op zich niet om de verzoekende partijen het rechtens vereiste belang bij het voorliggende beroep te verschaffen.

Bovendien wordt de vergunning verleend binnen de grenzen van de ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem. De verzoekende partijen tonen niet aan dat ze een beroep hebben ingesteld tegen dit ruilverkavelingsproject waarvan de voorliggend vergunning een uitvoering vormt. Ook in huidige procedure wordt nergens de schending aangevoerd van de ruilverkavelingwetgeving.

Vervolgens menen de verzoekende partij ten onrechte dat er schade en/of extra kosten zouden ontstaan door het verplaatsen van de afsluitingen. De afsluitingen worden net vernieuwd waardoor hieruit geen enkele hinder of nadeel kan volgen voor de verzoekende partijen.

De verzoekende partijen beweren dat een grondinname zou gebeuren en maken een eenzijdige schatting die tot de conclusie zou leiden 6800m² grond wordt ingenomen. Een dergelijke eenzijdige schatting kan niet dienstig worden ingeroepen om het belang van de verzoekende partijen aan te tonen.

Ook de beweerde landbouwkundige schade kan de verzoekende partijen niet het vereiste belang verschaffen bij deze procedure. De verzoekende partijen tonen niet concreet aan dat de percelen waarvan ze beweren eigenaar te zijn momenteel (zelfs niet voor het verleden of de toekomst) gebruikt worden als graasweide, maaibeide of akkerland. Evenmin wordt aangetoond dat, in de hypothese dat deze gronden voor dergelijke landbouwdoeleinden zouden worden gebruikt, ook effectief worden verhuurd of inkomsten genereren. De verzoekende partijen leggen geen enkel stuk voor waaruit enige beweerde exploitatie van de percelen wordt aangetoond.

Louter beweringen als zou er landbouwkundige schade kunnen optreden volstaat niet om de verzoekende partij het vereiste belang te verschaffen.

... ”

3.

De verzoekende partijen repliceren hierop als volgt:

“ ...

Het verweer van de verzoekende partijen snijdt weinig hout. Zoals is aangegeven in het gedinginleidend verzoekschrift, is er ingevolge de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing sprake van een grondinname ten nadele van de verzoekende

partijen voor wat betreft de innemingen 3.9 en 11.6. Dit blijkt onmiskenbaar uit de plannen.

Meer concreet lijkt uit de plannen dat de eerste inneming waardoor de eigendom van verzoekers geraakt wordt de inneming betreft ten behoeve van massa 3.9.

...

Uit de plannen kan worden afgeleid dat de werken aan inneming 3.9. voorzien in de aanleg van een tweetal stroken voor groenaanplanting/natuurontwikkeling. Vooraan ter hoogte van de inneming 3.9.1. is er voorzien in een inneming voor de aanleg van verharding ten belope van een breedte van 3meter. Naastliggend wordt een bomenrij voorzien langsheen de perceelsgrens met verzoekende partijen. De aanleg van deze verharding en bijkomende groenaanplantingen (natuurontwikkeling) heeft tot gevolg dat er tevens een grondinneming dient te gebeuren ten nadele van verzoekers (over een breedte van meer dan 5 meter langsheen de volledige lengte van de perceelsgrens van verzoekers ter hoogte van grondinneming 3.9.1). Een gelijkaardige grondinneming zal plaatsvinden vooraan langsheen de perceelsgrens van verzoekers met de openbare weg Bruisbeke.

Daarna, en aansluitend op inneming 3.9.1. vindt inneming 3.9.2. plaats, en dit met het oog op het aanleggen van een grazig wandelpad 2m. Hiernaast volgt een bijkomende grondinname over een breedte van 3 meter langsheen de huidige perceelsgrens. Ook deze bijkomende inneming is voorzien voor de aanplanting bomen langsheen de verdere perceelsgrens van verzoekers.

Voormelde innemingen hebben tot gevolg dat er ten nadele van verzoekers een strook van ongeveer 5 meter (inneming 3.9.1) en vervolgens 3 meter (inneming 3.9.2.) wordt ontnomen/onteigend. Er is immers een inneming van private eigendom ten nadele van de verzoekers en dit met het oog op de aanleg van een verharde weg en de aanplanting van hoogstammige bomen.

In de gegeven omstandigheden blijkt zeer duidelijke dat de verzoekende partijen niet zijn te beschouwen als naburige percelen, maar dat de thans bestreden beslissing in tegendeel voorziet in de uitvoering van werken op de percelen van verzoekers zelf. Het gegeven, dat de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing aanleiding geeft tot definitieve inname van een deel van de grond van verzoekers met het oog op het aanplanten van groenvoorzieningen volstaat om te besluiten dat verzoekers wel degelijk gegriefd worden door de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing. Uit de foto's die in het kader van de uiteenzetting van de feitelijke voorgaande worden gevoegd, blijkt immers duidelijk dat de gronden in kwestie zowel langs de zijde van de bestaande aardenweg als langsheen de openbare weg worden aangewend als graasweide. Dit blijkt eenvoudigweg uit de foto's (cfr. Hoger). Deze grondinname volstaat om te besluiten dat de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing een rechtstreeks nadeel berokkent aan verzoekende partijen.

Zelfs indien er sprake zou zijn van een grondinname ten nadele van de eigendom van verzoekers, dan nog zou de aanplanting van de groenvoorzieningen op de perceelsgrens aanleiding geven tot verminderde zoninval enerzijds en verdroging door vochtonttrekking door de boomwortels op de percelen van verzoekende partijen. Deze schade komt in casu echter bovenop het gegeven dat een deel van de percelen van verzoekers zelf zullen worden ingenomen voor de aanleg van een groenstrook en/of bomenrij. De schade is in casu in concreto berekend geworden in de bijlage die verzoekende partijen hebben gevoegd bij stuk 2.

...

Een tweede inneming die zal worden uitgevoerd op eigendommen van verzoekende partijen betreft de inneming 11.6. Inneming 11.6, voorzien langs de Letterbeek, is aangeduid op onderstaande overzichtskaart.

...

Uit de plannen blijkt dat er achteraan de eigendommen van verzoekers gelegen langsheen de Letterbeek, er eveneens een inneming voorzien wordt voor het aanplanten van groenvoorzieningen (natuurontwikkeling). Deze inneming is variabel, en het valt uit de plannen geenszins op te maken over welke breedte deze groenaanplantingen zullen worden voorzien, of welke aanplantingen er zullen gebeuren. De plannen zijn op dit punt bijzonder onduidelijk.

Het is echter wel zeker dat er ook op die percelen van verzoekers sprake zal zijn van een inneming die van aard is om verzoekers te schaden.

...”

Beoordeling door de Raad

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

In voorkomend geval zal de verzoekende partij beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.”

De loutere beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een onroerend goed dat is gelegen naast of in de nabijheid van het project, volstaat op zich niet om de verzoekende part het rechtens vereiste belang te verschaffen.

De Raad merkt evenwel op dat met de thans bestreden beslissing een aantal maatregelen met betrekking tot natuurinrichting en landschapsontwikkeling worden vergund die rechtstreeks ingrijpen op de percelen in eigendom van de verzoekende partij.

De bestreden beslissing voorziet innemingen ten nadele van de verzoekende partijen voor de aanleg van een verharde weg en een grazig wandelpad en de aanplanting van hoogstammige bomen (deelproject 3.9) respectievelijk voor de aanplant van groenvoorzieningen (deelproject 11.6).

Er kan dan ook bezwaarlijk worden betwist dat de verzoekende partijen ten gevolge van de bestreden beslissing hinder of nadelen kunnen ondervinden.

De omstandigheid dat de verzoekende partijen slechts een eenzijdige schatting van de grondinname bijbrengen (6.800 m²), doet hieraan geen afbreuk. De verwerende partij lijkt niet

ernstig te betwisten dat er werken zullen worden uitgevoerd op de eigendom van de verzoekende partijen; zij betwist enkel de hoegrootheid van de grondinname.

De bewering dat de verzoekende partijen “*geen beroep hebben ingesteld tegen dit ruilverkavelingsproject*”, ontnemt hen evenmin het rechtens vereiste belang om een beroep in te stellen tegen de thans verleende stedenbouwkundige vergunning. De vaststelling van een ruilverkavelingsplan heeft immers een andere finaliteit dan de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning.

De exceptie wordt verworpen.

C. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep

Standpunt van de partijen

De verwerende partij betwist de ontvankelijk wat het voorwerp betreft en stelt:

“ ...

In het verzoekschrift worden enkel middelen geformuleerd tegen de deelprojecten 3.9 en 11.6. De verzoekende partijen steunen hun belang ook enkel op het feit dat ze eigenaars zijn van percelen grond waarop de deelprojecten 3.9 en 11.6 betrekking zouden hebben.

De bestreden beslissing vergunt ook het aanleggen van een hele reeks andere werken/projecten in het kader van natuur- en landschapszorg. Deze zaken vormen niet het voorwerp van het verzoekschrift tot nietigverklaring, minstens hebben de verzoekende partijen geen belang bij een vernietiging van deze overige vergunde (deel-)projecten.

Het verzoekschrift tot nietigverklaring van de bestreden beslissing is beperkt tot de deelprojecten 3.9 en 11.6 en is – voor zover het ook de nietigverklaring van de overige (deel-)projecten betreft – onontvankelijk.

...”

Beoordeling door de Raad

De verwerende partij betoogt dat het voorliggende beroep tot vernietiging van de bestreden beslissing beperkt is tot de deelprojecten 3.9 en 11.6 aangezien de verzoekende partijen enkel middelen zouden formuleren tegen deze deelprojecten.

Een stedenbouwkundige vergunning is in beginsel één en ondeelbaar, waardoor een vergunningsbeslissing niet gedeeltelijk kan worden vernietigd. Van dit beginsel kan slechts worden afgeweken – bij wijze van uitzondering – indien vast zou staan dat het gedeelte, dat het voorwerp uitmaakt van het verzoek tot gedeeltelijke vernietiging, afgesplitst kan worden van de rest van de vergunning en dat het vergunningverlenend bestuursorgaan dezelfde beslissing zou genomen hebben ongeacht het feit of het betrokken gedeelte al dan niet mede deel uitmaakte van de aanvraag. Er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat de Raad zich in de plaats zou stellen van het vergunningverlenend bestuursorgaan en zich niet zou beperken tot zijn vernietigingsbevoegdheid, aangezien het niet vernietigd gedeelte hoe dan ook zou blijven bestaan.

De Raad dient vast te stellen dat de verwerende partij de vergunningsaanvraag zelf als één geheel opvat en geen onderscheid heeft gemaakt tussen de verschillende deelprojecten. De verwerende partij behandelt in de bestreden beslissing het aangevraagde zelf als één

totaalproject, waarbij zij op geen enkele wijze een onderscheid maakt tussen mogelijke deelprojecten.

De Raad merkt verder op dat de bestreden beslissing uitvoering geeft aan een goedgekeurd ruilverkavelingsplan, en dat de verschillende onderdelen van de vergunning dus deel uitmaken van een complexe ruimteboekhouding die heeft geleid tot een herverkaveling, zodat niet zonder meer kan worden aangenomen dat de deelprojecten 3.9 en 11.6 afsplitsbaar zijn van de rest van de vergunning.

De Raad oordeelt dan ook dat de exceptie ongegrond is.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roepen de verzoekende partijen als volgt de schending in van artikel 4.3.1, §1 VCRO, van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 houdende inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna Inrichtingsbesluit), van het formele motiveringsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen:

“ ...

In casu blijkt uit de motieven van de bestreden beslissing dat de vergunningverlener hoogstens slechts een beoordeling in globo heeft gemaakt wat betreft de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften.

...

De bestreden beslissing beperkt zich op dit punt er hoofdzakelijk toe een weergave te beelden van wat er conform het gewestplan en de daarbij horende stedenbouwkundige voorschriften van het KB van 28 december 1972 houdende inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen toegelaten is binnen agrarisch gebied. Er wordt op dit punt nergens in concreto aangegeven waarop de door de aanvrager beoogde innemingen in concreto betrekking hebben.

...

Onder de hoofding “TOETSING AAN DE ORDENINGSPLANNEN – GOEDE AANLEG VAN DE PLAATS” wordt slechts in zeer algemene bewoordingen aangehaald dat de inrichtingswerken betrekking hebben op landschapszorg, natuurbewoud, zorg voor cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed en recreatief medegebruik.

Daarenboven wordt zeer algemeen gesteld dat de meeste werken zich situeren in landschappelijk waardevol agrarisch gebieden en meestal in de omgeving van een natuurgebied. Bij wijze van algemene bewering wordt aangegeven dat de landbouwkundige bestemming niet in het gedrang zou komen door de verplaatsing van afsluitingen en het aanleggen van nieuwe bijkomende groenstroken. Tevens wordt gesteld dat de meeste handelingen en werken vergunbaar zouden zijn in toepassing van art. 4.4.7, §2 VCRO, of art. 4.4.4, §1 VCRO en dit gelet op het feit dat deze handelingen of werken in kwestie betrekking zouden hebben hetzij op sociaal-culturele of recreatief medegebruik hetzij omdat de werken betrekking zouden hebben op openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden:

...

Dergelijke beoordeling blijft zeer vaag en vormt geen voldoende concreto toetsing van de door de aanvrager beoogde werken binnen elke afzonderlijke inneming aan de geldende stedenbouwkundige voorschriften.

...

Overigens dient opgemerkt dat zeer algemeen vier verschillende uitzonderingsregels worden aangehaald zonder in concreto aan te geven welke bepaling er zou kunnen worden toegepast op voorliggende aanvraag. De bestreden beslissing verwijst meer bepaald naar art. 4.4.7, §2 VCRO (handelingen van algemeen belang met beperkte ruimtelijke impact zoals bepaald door de Vlaamse Regering, zoals bijvoorbeeld ruiter- en wandelpaden) en gelijktijdig ook naar art. 4.4.4, §1 VCRO (handelingen die betrekking hebben op het sociaal-cultureel of recreatieve medegebruik en let beperkte impact op de verwezenlijking van de algemene bestemming), zonder aan te geven welke werken er onder welke uitzonderingsregel zouden vallen.

....

Zowel wat betreft de inneming 3.9 als wat betreft de inneming 11.6 blijkt zeer duidelijk dat de werken en handelingen die in beide innemingen aangevraagd worden, strijdig zijn met de gewestplanbestemming agrarisch gebied.

...

Voormelde innemingen hebben tot gevolg dat er ten nadele van verzoekende partijen een strook van ongeveer 5 meter (inneming 3.9.1) en vervolgens 3 meter (3.9.2) wordt ingenomen met het oog op het uitvoeren van natuurwerken, meer bepaald de aanplanting van hoogstammige bomen en dit bovenop de aanleg herwaardering van een bestaande recreatieve weg.

Uit onderstaande kaartweergave blijkt dat de werken van inneming 3.9 gesitueerd zijn binnen "landschappelijk waardevol agrarisch gebied".

...

Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgellegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

...

Aanplanting van stroken natuurvoorzieningen (hoogstambomen) binnen het agrarisch gebied zijn evident strijdig met de gewestplanbestemming agrarisch gebied. Dergelijke natuurwerken (met name het aanleggen van groenstroken van 3 en 5 meter breed) hebben immers geen betrekking op landbouw in de ruime zin. Om die reden alleen al is de bestreden beslissing onwettig.

Er kan niet worden voorgehouden dat de beoogde natuurwerken toch nog zouden kunnen gerealiseerd worden in toepassing van art. 4.4.7, §2 VCRO, hetzij in toepassing van art. 4.4.4, §1 VCRO.

Overeenkomstig artikel 4.4.4, §1 VCRO kunnen in alle bestemmingsgebieden, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook behandelingen worden vergund die gericht zijne op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Allereerst dient opgemerkt te worden dat de bestreden beslissing zelf nergens stelt dat er in casu voor wat betreft de aanplanting van groenstroken bij de inneming 3.9., toepassing

zou gemaakt worden van art. 4.4.4, §1 VCRO. Dergelijke beoordeling is niet terug te vinden in de motieven van de bestreden beslissing.

De verwerende partij zal overigens evenmin kunnen voorhouden dat de betreffende stroken natuurwerken een recreatieve functie zouden hebben. Dergelijke recreatieve functie of recreatief medegebruik zou hoogstens kunnen gelden voor de bestaande weg, maar geldt geenszins voor de stroken waar natuurwerken worden uitgevoerd.

...

Om die reden zal de verwerende partij bezwaarlijk kunnen verhouden dat de stroken in kwestie zouden moeten worden gecatalogeerd onder de noemer sociaal cultureel medegebruik of recreatief medegebruik kunnen worden aanzien de verwerende partij kan zich dus hoe dan ook niet beroepen op een toepassing van art. 4.4.4, §1 VCRO.

Ook de toepassing van art. 4.4.7, §2 VCRO is enkel mogelijk voor wandelpaden of ruiterspaden, en niet voor de aanleg van stroken natuurwerken. Zoals gezegd stelt de bestreden beslissing overigens hier evenmin dat er in casu voor inneming 3.9 toepassing zou kunnen gemaakt worden van de afwijkmogelijkheid voorzien in art. 4.4.7, §2 VCRO. Er wordt in de bestreden beslissing nergens melding gemaakt van inneming 3.9. Er is hoogstens een zeer algemene en vage verwijzing naar art. 4.4.7 VCRO. Nergens uit de motivering van de bestreden beslissing kan echter worden afgeleid dat deze verwijzing zou slaan op de aanleg van groenstrook binnen de massa 3.9 zoals aangeduid op de plannen.

Deze verwijzing naar art. 4.4.7 VCRO kan overigens geenszins betrekking hebben op de bijkomende innemingen van 3 respectievelijk 5 meter langs de perceelsgrenzen van de eigendom van verzoekende partijen, nu deze innemingen niet bedoeld zijn voor de aanleg van een ruiters- of wandelpad, maar wel voor de uitvoering van natuurwerken (met name de aanplanting van hoogstammige bomen).

Een gelijkaardige redenering kan overigens worden gemaakt voor de natuurwerken die voorzien zijn onder inneming 11.6.

...

De natuurwerken zoals bedoeld in inneming 11.6 zijn gesitueerd in een agrarisch gebied. Dit blijkt uit bovenstaand kaartmateriaal.

Deze natuurwerken zijn dus eveneens principieel strijdig met de agrarische bestemming van het gebied. Ook hier dient opgemerkt dat de inneming bedoeld is voor de uitvoering van natuurwerken (groenaanplantingen), en niet voor de uitvoering van werken met het oog op sociaal cultureel of recreatief medegebruik of voor de aanleg van een ruiters- of wandelpad.

Ook hier dient opgemerkt dat de bestreden beslissing overigens zelf nergens aanvoert dat er voor inneming 11.6 toepassing zou kunnen gemaakt worden van art. 4.4.4, §1 VCRO of van art. 4.4.7, §2 VCRO.

De vergunning is zeer duidelijk strijdig met art. 11 van het KB van 28 december 1972 houdende inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen en met de art. 2 en 3 van de formele motiveringswet.

...

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

“
...

De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 4.3.1, §1 VCRO waarbij ze enkel uiteenzetten waarom artikel 4.3.1, §1, 1°, a) (beweerde onverenigbaarheid met voorschriften) zou geschonden zijn.

Het eerste middel is onontvankelijk voor zover ook de schending wordt aangevoerd van de andere bepalingen uit artikel 4.3.1, §1 VCRO.

Daarnaast tonen de verzoekende partijen niet aan dat zij belang hebben bij het aanvoeren van de vermeende schendingen van de hierboven aangegeven bepalingen wat de (deel-)projecten andere dan deelprojecten 3.9 en 11.6 betreffen.

Het middel is op dit punt onontvankelijk wegens gebrek aan belang in hoofde van de verzoekende partijen.

...

De bestreden beslissing geeft op p. 4-6 een duidelijke weergave van de geldende verordenende plannen.

Ten onrechte menen de verzoekende partijen dat de verwerende partij zich zou beperken tot een aantal algemeenheden en standaardformuleringen zonder in concreto na te gaan of de projecten niet in strijd zijn met de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften. In het onderdeel “toetsing aan de ordeningsplannen – goede aanleg van de plaats” stelt de bestreden beslissing:

...

De voorliggende aanvraag betreft een volgende fase van de uitvoering van de ruilverkaveling waarvoor reeds verschillende stedenbouwkundige vergunningen werden verleend en geeft uitvoering aan maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg gecombineerd met recreatie en erosiebestrijding.

Volgende inrichtingsmaatregelen worden beoogd:

...

De voorliggende inrichtingswerken, die worden onderverdeeld in projecten 2 t.e.m. 17 (waarbij elk project nogmaals verder wordt opgesplitst in deelprojecten), omvatten landschapszorg, natuurbehoud, zorg voor cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed, recreatief medegebruik en zijn in evenwicht met de landbouwstructuurverbetering. Deze werken kaderen in een opwaardering van de ruilverkaveling.

Bij de beoordeling van al deze deelprojecten wordt aangegeven dat de meeste van deze projecten zich situeren in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Het is niet de bedoeling dat de verwerende partij ieder deelaspect van een project punt na punt gaat beoordelen of deze stroken met het bestemmingsvoorschrift agrarisch gebied. Er werd een beoordeling in zijn geheel gemaakt waarbij afdoende gemotiveerd werd aangegeven waarom de aanvraag voor vergunning in aanmerking komt en niet in strijd is met de voorschriften. Er werd een afdoende onderzoek gevoerd naar de planologische verenigbaarheid van de aanvraag.

De bestreden beslissing bevat duidelijke overwegingen waaruit blijkt dat het aangevraagde, waaronder de deelprojecten 3.9 en 11.6 ressorteren, op geldige wijze afwijkt van de bestemmingsvoorschriften van het agrarisch gebied.

Het loutere feit dat niet per deelproject en punt na punt werd aangegeven welke werken er onder welke uitzonderingsregel zouden vallen, maakt de bestreden beslissing niet onwettig.

In de bestreden beslissing wordt wel degelijk aangegeven voor welke projecten de afwijkingsbepalingen van toepassing zijn: voor de beperkte nieuwe tracés en delen van nieuwe wandelwegen die een recreatief gebruik kennen en gelegen zijn in agrarische gebieden wordt verwezen naar artikel 4.4.7 VCRO.

Ook voor de toepassing van artikel 4.4.4, §1 VCRO wordt duidelijk aangegeven dat de geplande projecten zeer bescheiden landschappelijke ingrepen uitmaken en de paden een beperkte ruimtelijke impact kennen.

...

De verzoekende partijen houden voor dat de beoogde werken niet zouden kunnen gerealiseerd worden in toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, hetzij in toepassing van artikel 4.4.4, §1 VCRO.

De verzoekende partijen voeren de schending van dit artikel niet aan. Ze kunnen zich niet vinden in de beoordeling van de verwerende partij op dit punt. Dit kan, eveneens wat het leveren van opportuiniteitskritiek op dit punt betreft, niet tot de onwettigheid van de beslissing leiden.

Zo wordt duidelijk gesteld dat reeds bestaande hagen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied worden behouden of worden aangeplant. Hieruit blijkt dat hagen reeds aanwezig waren in dit bestemmingsgebied en er dus zeker geen afbreuk wordt gedaan aan het bestemmingsgebied.

Bovendien stelt de verwerende partij dat de landbouweigen functie binnen de (landschappelijk waardevolle) agrarische gebieden niet in het gedrang komt.

...

De verwerende partij kwam tot het besluit dat de werken een aanzienlijke verbetering van de landschappelijke en natuurbeheerssituatie impliceren, er toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7 en 4.4.4 VCRO en dit de goede ruimtelijke ordening ten goede komt. De beoordeling van de verwerende partij is niet kennelijk onredelijk.

...”

3.

De tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

In de stedenbouwkundige vergunning dd. 19 november 2012 wordt aangegeven:

...

Het kan niet worden ontkend dat de geldende verordenende plannen evenals tal van andere ruimtelijke gegevens in de beoordeling werden betrokken.

Ook gaat de thans bestreden beslissing duidelijk niet voorbij aan de toetsing aan de ordeningsplannen en de ‘goede aanleg van de plaats’, om besluitend te oordelen dat de stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend:

...

Ook naar het omvangrijke MER-rapport van november 2001, conform verklaard op 21 januari 2002, dat – conform de actualiteitstoets – aan actualiteit niet heeft ingeboet, wordt in de thans bestreden beslissing verwezen. Dit MER-rapport toetst het project evenzeer af

aan de stedenbouwkundige voorschriften en de betrokken plannen, is gekend door verzoekende partijen, is op afdoende wijze gemotiveerd, en wordt bijgevalen in de uiteindelijke beslissing.

Er mag niet uit het oog verloren worden dat de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag kadert in de uitvoering van een aantal natuur- en landschapszorgwerken binnen het projectgebied van de ruilverkaveling.

De aanvraag tot stedenbouwkundige uitvoering geeft met name uitvoering aan maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg, gecombineerd met recreatie en erosiebestrijding. Qua inrichtingsmaatregelen kan gedacht worden aan het rooien van bomen, de (her)aanleg van poelen, de inrichting van de vijver, de aanplant van houtkanten, (knot)bomenrijen, bossen, bosranden en hagen, onderhoud (knot)bomen, houtenkanten en hagen, aanleg recreatieve paden, afgravingen en (her)aanleg grachten, verwijderen draadafsluiting en plaatsen van draadafsluiting en akkerpalen.

...
Er werd wel degelijk onderzocht wat concreet op de bouwplaats toegelaten is volgens de heersende stedenbouwkundige voorschriften en voorziene bestemmingen. Er wordt puntgewijs gemotiveerd aangegeven welke werken bestemmingsconform worden geacht, en waarom de voorziene functie niet geacht kan worden in het gedrang te worden gebracht, dan wel wordt – voor de beperkte nieuwe tracés en delen van nieuwe wandelwegen die een recreatief gebruik kennen en gelegen zijn in agrarische gebieden – verwezen naar artikel 4.4.7 VCRO dat voorziet in toegestane afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.

...
In casu gaat het ook effectief om slechts zeer bescheiden landschappelijke ingrepen, die bezwaarlijk geacht kunnen worden de verwezenlijking van de algemene bestemming in het gedrang te brengen. Een herverkaveling schept net de mogelijkheden voor een herverdeling van gronden voor ook andere doeleinden, zoals bosuitbreiding, recreatie, natuur, ... Ook voorziet de ruilverkavelingswet er expliciet in dat – binnen het agrarisch gebied – van de totale oppervlakte gronden mogen worden aangewend voor de maatregelen van landinrichting.

Ook op artikel 62 dient te worden gewezen:

...
Hier wordt ook, specifiek met betrekking tot de percelen van verzoekende partijen en meer in het bijzonder op maatregel 3.9 en 11.6 dieper op ingegaan, bij monde van zowel het College van Burgemeester en Schepenen als bij monde van de gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar, en er wordt in de thans bestreden beslissing effectief gesteld:

...
Qua nieuwe tracés en delen van nieuwe wandelwegen met het oog op een recreatief gebruik in de agrarische gebieden, geldt dat dergelijke projecten in het algemeen belang zijn en slechts een ruimtelijk beperkte impact hebben, zodat hoe dan ook zou mogen worden afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften.

Voor zover dit tenminste binnen de ruilverkaveling al een afwijking zou vormen, want naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, kunnen – zo wordt eveneens aangegeven, verwijzend naar artikel 4.4.4 §1 VCRO – ook

handelingen worden vergund die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. Dit laatste is, zo wordt gesteld, geenszins het geval, gezien net de beperkte ruimtelijke impact van de paden.

Er wordt werkelijk op afdoende wijze gemotiveerd omtrent de planologische verenigbaarheid van de werken die men op het oog had.

Verzoekende partijen laten na aan te geven waar de motivering van de gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar dan wel precies mank loopt.

...

Maatregel 3.9 situeert zich in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, maatregel 11.6 deels in natuurgebied, deels in landschappelijk waardevol gebied.

Maatregel 3.9 voorziet in de (beperkte) aanleg van verharding en de aanleg van een bomenrij erlangs (3.9.1) en in de aanleg van een grazig wandelpad (3.9.2). Maatregel 11.6 voorzien in het aanplanten van groenvoorzieningen.

De landbouweigen functie binnen deze gebieden komen, zoals aangegeven, niet in het gedrang, en verzoekende partijen slagen er niet te overtuigen van het tegendeel. Het tegendeel beweren ware simpelweg tegen beter weten in.

Meer dan het – aldus tegen beter weten in – beweren dat de werken strijdig zijn met de gewestplanbestemming agrarisch gebied en zelfs – gelet op de nochtans beperkte impact van deze opwaarderende werken – beweren dat deze werken geen toegestane afwijking zouden vormen, lijken verzoekende partijen geen vrede te kunnen nemen met de inneming van de gronden als dusdanig. Terwijl dit wel, geheel binnen de principes van de inbreng, de berekening van de puntenwaardes, de toedeling en de herverkaveling, werd berekend, werd gewaardeerd en werd gecompenseerd.

Zoals uitdrukkelijk aangegeven: deze maatregelen 3.9 en 11.6 hebben slechts een ruimtelijk beperkte impact, zodat van de stedenbouwkundige voorschriften mag worden afgeweken conform artikel 4.7.1 en 4.4.1. VCRO.

Verzoekende partijen slagen er niet dienstig in te staven dat de werken een meer dan beperkte impact zouden hebben, die niet zou kunnen worden toegestaan binnen het geheel van de ruilverkaveling, die net – ook beleidsmatig en wettelijk bepaald – dergelijke landinrichtings- en landsverzorgingswerken op het oog heeft in het kader van de duurzame landbouwontwikkeling.

...”

4.

In hun wederantwoordnota repliceren de verzoekende partijen:

“ ...

Het volstaat in die context niet dat de vergunningverlener zich louter zou beperken tot vermelding van wat de toepasselijke gewestplanbestemming is. Er dient in een beoordeling in concreto gebeuren, en de rechtsonderhorige moet de motieven die aan deze beoordeling ten grondslag liggen ook kunnen terugvinden in het dictum van de beslissing, en dit teneinde de betrokken rechtsonderhorige in kwestie al dan niet toe te laten te onderzoeken of een administratief of jurisdictioneel beroep tegen voormelde beslissing al dan niet een kans van slagen zou vertonen.

Zowel de verwerende partij als de tussenkomende partij erkennen in hun wederantwoordnota/schriftelijke uiteenzetting dat de verwerende partij slechts een beoordeling in globo heeft gemaakt van de vergunningsaanvraag.

Er wordt in de bestreden beslissing nergens gemotiveerd om welke reden de voorziening van groenstroken en groenaanplantingen vergunbaar zou zijn in het agrarisch gebied. Dit kan ook niet aangezien deze groenstroken en groenaanplantingen niet te beschouwen zijn als landbouw in de ruime zin.

Zoals gezegd kunnen de verwerende partij en de tussenkomende partij geen beroep doen op de mogelijkheden vermeld in art. 4.4.4 §1 VCRO en art. 4.4.7 VCRO omdat de werken betrekking zouden hebben op sociaal en recreatief medegebruik voor werken die betrekking zouden hebben op sociaal en recreatief medegebruik.

Deze bepalingen laten het misseken wel toe dat er in agrarisch gebied werken worden uitgevoerd m.b.t. recreatieve doeleinden, bijvoorbeeld voor het aanleggen van trage wegen, maar deze bepalingen laten niet toe dat er natuurontwikkeling en/of zones voor groenvoorzieningen worden ingericht in het agrarisch gebied. Op dit punt blijft de vergunning flagrant in strijd met de bestemmingsvoorschriften agrarisch gebied. Het is daarenboven niet omdat het esthetisch criterium van art. 15.6.1 van het KB van 28 december 1972 als overdruk stelt dat er in de landschappelijk waardevolle gebieden slechts werken mogen worden uitgevoerd die de schoonheidswaarde van het landschap niet mogen aantasten, dat deze overdruk van art. 15.6.1 van het KB van 28 december 1972 ertoe zou mogen leiden dat geen rekening meer dient te worden gehouden met de basisbestemming agrarisch gebied.

Een beroep op art. 4.4.4 §1 VCRO en art. 4.4.7 VCRO en/of art. 15.6.1 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen laat niet toe dat de agrarische bestemming van het gebied, dewelke nog steeds de basisbestemming uitmaakt van de gebieden waar inneming 3.9 en 11.6 voorzien worden, zonder meer zou kunnen opzij geschoven worden. Deze bepalingen kunnen niet als vrijgeleide dienen om aan natuur- en landschapsontwikkeling te doen in het agrarisch gebied.

Een loutere toetsing in abstracto (t.t.z. de loutere vermelding van de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften in demotivering van de bestreden beslissing, zonder in concreto te motiveren waarom de beoogde natuur- en landschapswerken voor vergunning in aanmerking zouden komen in het agrarisch gebied volstaat niet als motivering.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het eerste middel van de verzoekende partijen. Volgens de verwerende partij beperkt het verzoekschrift zich enkel tot een schending van 4.3.1, eerste lid, §1, 1° a) VCRO (beweerde onverenigbaarheid met voorschriften) en bevat het verzoekschrift geen voldoende en duidelijke omschrijving van de wijze waarop de andere bepalingen van artikel 4.3.1 VCRO geschonden zouden zijn. Het eerste middel is volgens de verwerende partij onontvankelijk voor zover ook de schending wordt aangevoerd van de andere bepalingen uit artikel 4.3.1, §1 VCRO.

Daarnaast betwist de verwerende partij tevens het belang van de verzoekende partijen bij het middel omdat zij zich enkel zouden richten tegen de deelprojecten 3.9 en 11.6.

Wat de ontvankelijkheid van de aangevoerde schending artikel 4.3.1, §1 VCRO betreft, merkt de Raad op dat uit de uiteenzetting van het middel duidelijk blijkt dat de verzoekende partijen van oordeel zijn dat artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a) VCRO is geschonden omdat de verwerende partij heeft nagelaten om *in concreto* te onderzoeken of de vergunde natuurinrichtingswerken (aanplanting van hoogstammige bomen) verenigbaar zijn met de gewestplanbestemming (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied. Wanneer in de aanhef van het middel wordt verwezen naar artikel 4.3.1, §1 VCRO, is het duidelijk dat zij de schending inroepen van de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan en dus van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a) VCRO. De verwerende partij heeft dit middel uitgebreid beantwoord en hieruit blijkt dat zij dit middel ook zo heeft begrepen. De exceptie is ongegrond.

Wat betreft de beweerde ontstentenis van het belang bij het middel voor wat betreft de deelprojecten andere dan deelproject 3.9 en 11.6, merkt de Raad op dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de deelprojecten 3.9 en 11.6 afsplitsbaar zijn van de rest van de vergunning. De wettigheidskritiek in het middel heeft uitdrukkelijk betrekking op de deelprojecten die voorzien worden op de eigendom van de verzoekende partijen, zodat niet kan worden ingezien waarom zij geen belang zouden hebben bij deze wettigheidskritiek. Ook deze exceptie is ongegrond.

2.

De verzoekende partijen stellen in essentie dat uit de motivering van de bestreden beslissing niet blijkt dat de verwerende partij de door de aanvrager beoogde werken *in concreto* heeft getoetst op de verenigbaarheid met de gewestplanbestemming.

Verder stellen zij dat, zelfs indien de beoordeling *in globo* door de verwerende partij voldoende concreet is, de uitvoering van natuurinrichtingswerken strijdig zijn met de gewestplanbestemming agrarisch gebied, en daarenboven niet kunnen worden vergund in afwijking van de geldende bestemmingsvoorschriften op grond van het in de bestreden beslissing aangehaalde artikel 4.4.7, §2 VCRO of artikel 4.4.4. VCRO.

3.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht dient een vergunningverlenende overheid duidelijk de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen op te geven waarop zij haar beslissing steunt, derwijze dat het voor de belanghebbende mogelijk is met kennis van zaken tegen de beslissing op te komen en dat het voor de Raad mogelijk is om het hem opgedragen wettigheidstoezicht uit te oefenen. De opgegeven motieven moeten afdoende zijn.

Bij de beoordeling van de motiveringsplicht mag de Raad enkel rekening houden met de motieven die zijn opgenomen in de bestreden beslissing. De Raad kan geen rekening houden met een *post factum* motivering door de verwerende partij.

4.

Onderhavige aanvraag kadert in de uitvoering van een goedgekeurde ruilverkaveling en bevat maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg gecombineerd met recreatie en erosiebestrijding.

Huidig project heeft betrekking op het grondgebied van de gemeenten Sint-Lievens-Houtem, Oosterzele en Erpe-Mere. De ruilverkaveling is volgens het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem gelegen in woongebieden, woongebieden met landelijk karakter,

woonuitbreidingsgebieden, een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, gebieden voor dagrecreatie, parkgebieden, bufferzone, natuurgebieden, bosgebieden, agrarische gebieden, landschappelijk waardevolle agrarische gebieden, bestaande autosnelweg, een industriegebied, gebieden voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen en een ontginningsgebied.

De verzoekende partijen bekritiseren de beoordeling van de planologische verenigbaarheid van de ingrepen die voorzien zijn op hun eigendom (zogenaamde “innemingen” 3.9 en 11.6).

Uit beplantingsplan “massa 3” blijkt dat het deelproject 3.9 voorziet in de aanleg van twee stroken voor groenaanplanting. Het deelplan 3.9.1 voorziet in de aanleg van een verharding en naastliggend een bomenrij. Daarna en hierop aansluitend voorziet het deelplan 3.9.2 in het aanleggen van een “grazig wandelpad” met hiernaast een aanplant van een bomenrij. Het wordt niet betwist dat deze handelingen volgens het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Uit beplantingsplan “massa 11” blijkt dat het deelplan 11.6 voorziet in het aanplanten van groenvoorzieningen (“aanplant bosgoed”). Het wordt niet betwist dat deze handelingen volgens het toepasselijke gewestplan gelegen zijn in agrarisch gebied.

Volgens artikel 11 van het Inrichtingsbesluit zijn de agrarische gebieden bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

Natuurinrichtingswerken en recreatieve voorzieningen zijn, naar de letter bekeken, niet conform het toepasselijke gewestplanvoorschrift agrarisch gebied. Deze werken en handelingen hebben immers geen betrekking op landbouw in de ruime zin.

De verwerende partij overweegt in de bestreden beslissing op zeer algemene wijze dat *“naast bestaande landbouwwegen struiken of bomen worden aangeplant”*, en stelt dat *“de landbouweigen functie binnen de (landschappelijk waardevolle) agrarische gebieden hierdoor niet in het gedrang komt”*.

Deze overweging kan in de ogen van de Raad niet doorgaan als een afdoende concrete beoordeling van de planologische verenigbaarheid van de gevraagde werken. Het loutere feit dat de landbouweigen functie binnen de agrarische gebieden niet in het gedrang komt, wil nog niet zeggen dat de gevraagde werken gericht zijn op de verwezenlijking van de gewestplanbestemming agrarisch gebied en dus bestaanbaar zijn met deze bestemming.

De verwerende partij toetst de aanvraag tevens, voor zover die afwijkt van de geldende bestemmingsgebieden, als volgt aan de artikelen 4.4.7, §2 en 4.4.1, §1 VCRO:

“ ...

Voor de beperkte nieuwe tracés en delen van nieuwe wandelwegen die een recreatief medegebruik kennen en gelegen zijn in agrarische gebieden wordt verwezen naar artikel 4.4.7. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening: “In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of

omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.”

Het voornoemde artikel moet samengelezen worden met het besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Dit uitvoeringsbesluit stelt het volgende:

Art. 3. §1. Als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijke beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden de handelingen beschouwd die betrekking hebben op: 1° de aanleg, de aanwijzing of uitbreiding van: a) openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker;

Het artikel 4.4.4 §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt bovendien dat in alle bestemmingsgebieden, naast handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen kunnen vergunde worden die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. In casu gaat het hier om zeer bescheiden landschappelijke ingrepen.

Gezien de beperkte ruimtelijke impact van de paden wordt voldaan aan de voornoemde regelgeving.

...

De Raad stelt met de verzoekende partij vast dat zodoende de verwerende partij enkel voor wat betreft de aanleg van nieuwe wandelwegen die een recreatief gebruik kennen verwijst naar de toepassing van de afwijkmogelijkheden bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO (handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact) en artikel 4.4.4. VCRO (sociaal-cultureel en recreatief medegebruik).

Uit deze overwegingen blijkt niet waarom de verwerende partij van mening is dat ook de aanleg van de groenstroken voorzien in het deelplan 3.9 en 11.6 in (al dan niet landschappelijk waardevol) agrarisch gebied vergund kunnen worden.

De stelling van de tussenkomende partij dat ook groenaanplantingen zich situeren in het kader van sociaal-cultureel/ recreatief medegebruik, kan daarbij niet zonder meer worden bijgetreden.

Artikel 4.4.4, §1 VCRO bepaalt dat in alle bestemmingsgebieden, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen worden vergund die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Deze bepaling gaat terug op artikel 145sexies, §2 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals ingevoegd bij artikel 4 van het decreet van 22 april 2005 tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna DRO) en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996.

Uit de parlementaire voorbereiding bij vermeld decreet van 22 april 2005 (*Parl. St.*, VI. Parl. 2004-2005, nr. 233/1, 8 e.v.) blijkt dat deze regelgeving ingegeven is vanuit de onzekerheid die heerste over het al dan niet toegelaten zijn van recreatief medegebruik in gebieden die volgens de

gewestplannen niet specifiek voor recreatie bestemd zijn, veelal, maar niet uitsluitend agrarische gebieden. Het aanleggen van een fietspad of wandelpad in agrarisch gebied wordt uitdrukkelijk opgesomd als voorbeeld van zaken die onder het toepassingsgebied van deze bepaling vallen.

De aanplanting van bomen en de aanleg van groenstroken gebeurt volgens de bestreden beslissing evenwel *“met het oog op een landschappelijke versterking van de valleirand”* en *“verhoogt de landschapsecologische connectiviteit voor organismen”*.

De Raad moet dan ook vaststellen dat deze handelingen niet zozeer ingegeven zijn vanuit het oogpunt van recreatief medegebruik van het agrarisch gebied, maar dat het eerder lijkt te gaan om zogenaamd “medegebruik inzake natuurschoon” zoals bedoeld in artikel 4.4.5 VCRO.

Volgens artikel 4.4.5 VCRO kunnen in alle bestemmingsgebieden, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen worden vergund *“die gericht zijn op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen”*.

Deze bepaling gaat terug op artikel 145sexies, §1 DRO, zoals ingevoegd bij artikel 4 van het decreet van 22 april 2005. Uit de parlementaire voorbereiding bij voormeld decreet van 22 april 2005 blijkt dat het gaat om handelingen of werken die gericht zijn op het behoud of het versterken van natuurwaarden of landschappelijke waarden die, naar de letter bekeken, niet conform het toepasselijke gewestplanvoorschrift zijn. Daarbij wordt onder andere als voorbeeld gegeven het aanleggen van een houtkant in agrarisch gebied.

De Raad kan in het kader van zijn wettigheidstoezicht enkel vaststellen dat de verwerende partij, niettegenstaande zij de gevraagde werken zelf bestempelt als *“maatregelen met betrekking tot natuur- en landschapszorg”*, niet verwijst naar artikel 4.4.5 VCRO. Uit de bestreden beslissing kan dus niet worden afgeleid of de verwerende partij *in concreto* heeft onderzocht of voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van dit artikel, in het bijzonder aan de vereiste dat de voorziene handelingen door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

De Raad beschikt ter zake slechts over een marginaal toezicht, en kan zijn beoordeling niet in de plaats stellen van de vergunningverlenende overheid. De Raad kan dus niet vooruitlopen op deze beoordeling door de verwerende partij.

Besluitend moet de Raad bijgevolg vaststellen dat de verwerende partij in de bestreden beslissing niet concreet en afdoende heeft gemotiveerd waarom de in deelplan 3.9 en 11.6 beoogde natuur- en landschapswerken voor vergunning in aanmerking komen in het (al dan niet landschappelijk waardevol) agrarisch gebied.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelen worden niet onderzocht aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het RUILVERKAVELINGSCOMITE ST-LIEVENS-HOUTEM is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 19 november 2012, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitvoeren van werken in het kader van natuur- en landschapszorg (deel 4) op verschillende percelen gelegen binnen de ruilverkaveling "Sint-Lievens-Houtem" die zich uitstrekt over verschillende kadastrale percelen in de gemeenten Erpe-Mere, Lede, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 24 mei 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vijfde kamer, samengesteld uit:

Pieter Jan VERVOORT voorzitter van de vijfde kamer,
met bijstand van

Thibault PARENT, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vijfde kamer,

Thibault PARENT

Pieter Jan VERVOORT